

можливість створення навчального мовного середовища, яке було б максимально наближене до реальної комунікації.

Література

1. 10 Free Mobile Apps To Help You Learn English Faster / Kh. Azzief. Hongkiat: website. URL: <http://www.hongkiat.com/blog/mobile-apps-learn-english> (дата звернення: 02.11.2025).
2. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. *Право та інноваційне суспільство*. 2015. № 1, Т. 4. С. 27–33.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Академвидав, 2004. С. 338–339.
4. Пащенко М. І., Красноштан І. В. Інноваційні технології навчання: словник-довідник. навчальний посібник. Умань: ПП Жовтий, 2016. 194 с.
5. Трофименко А.О. Переваги використання мобільних технологій у процесі вивчення англійської мови. *Педагогічна освіта: теорія і практика: збірник наукових праць*. Вип. 22 (1-2017). Кам'янець-Подільський: ПП Зволейко Д. Г., 2017. С. 327–332.

Дарма Кіра

Науковий керівник: доктор філософії Кривда Л. Р.

Міжнародний університет

ЗНАЧЕННЯ ТА ВЖИВАННЯ ІМПЕРАТИВУ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Імператив (Imperativ) є однією з основних граматичних категорій німецької мови, що виражає наказ, прохання, пораду, застереження чи спонукання до дії. Його вживання характерне як для розмовного, так і для письмового стилю, особливо у сфері побутового, рекламного, публіцистичного та офіційно-інструктивного мовлення. У сучасній німецькій мові імперативна форма є важливим засобом комунікації, що відображає

соціально-прагматичні особливості мовної поведінки. Поняття імператива та його граматичне значення.[1.с.25]

Імператив – це дієслівна форма, що використовується для спонукання адресата до виконання певної дії.

Він виражає волевиявлення мовця, тобто його бажання, щоб адресат здійснив дію, про яку йдеться у висловлюванні.

Залежно від інтонації та контексту імператив може передавати такі відтінки значення:

- наказ (Komm sofort! – «Іди негайно!»),
- прохання (Gib mir bitte das Buch! – «Дай мені, будь ласка, книжку!»),
- порада (Lern fleißig! – «Учись старанно!»),
- застереження (Pass auf! – «Обережно!»),
- дозвіл або заохочення (Mach weiter! – «Продовжуй!»).

2. Морфологічні особливості імперативу в німецькій мові

Форма імператива залежить від особи та числа:

- 2-а особа однини (du): утворюється від основи дієслова без закінчення -st:

du kommst → Komm!

- 2-а особа множини (ihr): має закінчення -t, аналогічно до індикатива:

ihr kommt → Kommt!

- формальна форма звертання (Sie): утворюється перестановкою дієслова перед займенником Sie:

Sie kommen → Kommen Sie!

- 1-а особа множини (wir), вживається як спонукання разом виконати дію:

Lass uns gehen! або Gehen wir!

Деякі дієслова з умлаутом у формі du зберігають його і в імперативі (fahren → Fahr!, laufen → Lauf!), інші – втрачають (geben → Gib!, lesen → Lies!)[2. с.50]

3. Особливості вживання імперативу у сучасній німецькій мові

У сучасній комунікації імператив широко застосовується у таких сферах:

1. Побутове мовлення:

Використовується для безпосередніх звернень у розмові.

Mach das Fenster zu!, Komm her!

2. Реклама та медіа:

Імператив активно використовується для впливу на адресата.

Probier es jetzt!, Kauf zwei, zahl eins!

3. Інструкції та правила:

Lesen Sie die Anleitung vor dem Gebrauch!, Drücken Sie den Knopf!

4. Художня **Література**:

Використовується для передачі емоційного стану, динаміки або драматизму діалогу.

У мовленні імператив часто пом'якшується за допомогою часток *bitte*, *doch*, *mal*, що надають вислову більш дружнього або нейтрального тону:

Mach bitte das Licht an! – «Увімкни, будь ласка, світло!»

Geh doch mal schlafen! – «Ну лягай же спати!»

4. Прагматичні функції імператива

У сучасній німецькій мові імператив виконує не лише граматичну, а й прагматичну функцію – він формує соціальний зв'язок між мовцем і слухачем.

Вибір форми (*du* / *Sie*) визначає ступінь формальності, соціальної дистанції та ввічливості.

Наприклад:

- *Kommen Sie bitte herein!* – ввічливе звернення у формальній ситуації.
- *Komm rein!* – неформальне звернення до знайомої особи.[3;с.21]

Імператив також може бути непрямим, вираженням через модальні дієслова (*Du sollst das machen!*), або через інфінітивні конструкції (*Nicht rauchen!* – «Не палити!»).

Отже, імператив у сучасній німецькій мові є багатофункціональною граматичною категорією, яка поєднує мовне вираження волі мовця з

комунікативним впливом на адресата. Він не лише передає спонукання до дії, а й відображає соціальні ролі учасників спілкування, ступінь формальності ситуації, рівень ввічливості та інтонаційно-емоційний настрій висловлювання.

Система форм імператива в німецькій мові має чітку морфологічну організацію, що забезпечує зручність і гнучкість у практичному вживанні. Різні форми – du, ihr, Sie, wir – дозволяють точно виражати як безпосередній наказ, так і м'яке прохання чи запрошення до спільної дії.[4;с.56]

Особливістю сучасного німецького мовлення є тенденція до пом'якшення імперативу – через частки bitte, mal, doch та інтонацію, що надає висловлюванню дружнього або нейтрального тону.

Це свідчить про еволюцію мовних засобів у напрямі до більшої ввічливості, делікатності та соціальної чутливості.

Імператив активно використовується у сучасному інформаційному просторі – у рекламі, інструкціях, медіа, художніх і публіцистичних текстах. Завдяки своїй виразності та лаконічності він є потужним інструментом впливу на адресата, який поєднує граматичну чіткість і комунікативну ефективність.

Підсумовуючи, можна стверджувати, що імператив у сучасній німецькій мові не лише зберігає свою традиційну функцію спонукання, але й набуває нових значень у контексті культурних і соціальних змін. Він відображає прагнення німецькомовного суспільства до комунікації, заснованої на взаємній повазі, толерантності та партнерстві.

Література:

1. Горбач, Н. М. Граматика сучасної німецької мови : навчальний посібник. – Київ : Видавничий дім «КМ Академія», 2017. – 352 с.
2. Коваленко, О. В. Сучасна німецька мова: морфологія : підручник. – Київ : Либідь, 2018. – 280 с.
3. Паламарчук, Л. О. Німецька граматика в таблицях і схемах : навч. посіб. – Київ : Арій, 2020. – 192 с.
4. Сорока, Т. І. Особливості функціонування імператива в німецькій мові // Іноземна філологія. – 2021. – № 3. – С. 114–119.

5. Беляєва, І. І. Імперативні конструкції в сучасній німецькій мові : прагматичний аспект // Мовознавчі студії. – 2019. – № 2. – С. 87–94.

6. Мельник, Г. П. Практична грамати́ка німецької мови. – Львів : ПАІС, 2016. – 300 с.

7. Маслюк, С. В. Синтаксичні функції дієслова в сучасній німецькій мові : монографія. – Київ : НаУКМА, 2018. – 240 с.

Денкова Ірина

Науковий керівник: Левченко Сергій Павлович,

доктор філософії в галузі менеджменту

Міжнародний університет

ВІДЕОІГРИ ЯК ФЕНОМЕН ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

За останні десятиліття ігрова індустрія перетворилася з вузького хобі для ентузіастів у глобальний бізнес, який перевищує за прибутками навіть кіно та музику. Ігри стали частиною культурного простору, впливають на освіту, мистецтво, соціальні процеси та навіть політику. Тому відеоігри можна розглядати як один із найпоказовіших феноменів постіндустріальної економіки. Постіндустріальна економіка базується на сфері послуг, інноваціях, цифрових технологіях та інформаційній діяльності. Саме ці елементи є основою сучасної ігрової індустрії [3].

Одним із найяскравіших прикладів успіху у сфері відеоігор є серія Grand Theft Auto (GTA), створена студією Rockstar Games. Перша частина з'явилася ще в 1997 році, але справжню популярність здобули пізніші проєкти – GTA III, Vice City, San Andreas, GTA IV та GTA V. Кожна гра пропонувала гравцю відкритий світ, свободу дій, кінематографічний сюжет та глибокий соціальний підтекст [1,3]. Як вид розваг, відеоігри – це також потужний бізнес-проєкт: продажі GTA V перевищили 185 мільйонів копій, а прибутки сягнули понад 8 мільярдів доларів, що робить її однією з найприбутковіших розваг в історії